

De voorzitter van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
	BVE/KenO/2003/5529		18 maart 2003
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Operationele start KCE			

Hierbij ontvangt u de antwoorden op de door de commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen gestelde vragen (brief kenmerk M-03-04) over het KwaliteitsCentrum Examinering (KCE).

De beantwoording sluit aan op de 'beleidsreactie op het Examenverslag 2002' die ik op 18 februari aan de Tweede Kamer heb aangeboden. Daarin schets ik de stand van zaken van de voorbereiding van de beoogde nieuwe examensystematiek voor de lange termijn en mijn voornemen voor de korte termijn gericht op de operationele start van het KCE in het schooljaar 2003/2004. Dit laatste vooruitlopend op de beoogde inwerkingtreding van de wetwijziging.

1. Vooraf

Bestaande examensystematiek

De WEB kent momenteel een examensystematiek met als belangrijkste kenmerken: Onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk voor de examens en moeten de kwaliteit ervan waarborgen, zowel door interne bewaking als door externe bewaking. De externe legitimering (= externe bewaking) vindt plaats door exameninstellingen en heeft betrekking op een deel van het examen, namelijk tenminste 51% van de deelkwalificaties van een opleiding. De inhoud en prijs van de externe legitimering wordt bepaald in onderhandeling tussen de onderwijs- en exameninstelling (marktmodel). Tevens voert de inspectie toezicht uit op het overige deel van het examen (te weten de intern te legitimeren deelkwalificaties) en op de examenvoorwaarden, waaronder de interne legitimering en naleving van de verplichting tot externe legitimering. Ook voert de inspectie toezicht uit op de externe legitimering door exameninstellingen.

In de praktijk blijken exameninstellingen ook examens aan te leveren en af te nemen; in dat geval controleren ze hun eigen werk.

Beoogde nieuwe examensystematiek

Over de beoogde nieuwe examensystematiek is de Kamer geïnformeerd in de brief van 11 juli 2001 (kamerstuk 27.451 nr. 10); dit betrof de beleidsreactie op het advies van de Stuurgroep Examens mbo. De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft op 27 oktober 2001 deze voornemens besproken.

In de beoogde nieuwe examensystematiek blijven onderwijsinstellingen verantwoordelijk voor de examens en moeten waarborgen dat de kwaliteit van de examens voldoet aan de landelijke standaarden. Er vindt achtereenvolgens interne bewaking (en bewijsvoering) en externe bewaking plaats, op basis van landelijke standaarden die de hele examenketen omvaten. De externe bewaking vindt plaats door één instantie, het KCE; die levert een onafhankelijke, externe beoordeling of de examens aan de standaarden voldoen. De minister kan de onderwijsinstelling het - apart onderscheiden - recht op examinering voor een opleiding ontnemen in het geval het examen niet aan de standaarden voldoet. De inspectie houdt toezicht op de kwaliteit van het functioneren van het KCE.

Wetswijziging

De Ministerraad is op 21 februari akkoord gegaan met het wetsvoorstel en het voorleggen om advies aan de Raad van State. Het wetsvoorstel legt de formele basis voor het KCE en voor de overige elementen van de nieuwe examensystematiek. Beoogde datum van inwerkingtreding van het wetsvoorstel is 1 augustus 2004 ¹.

2. Beantwoording vragen

- a. *Wat is de positie van het KCE in oprichting en van de externe legitimeringsorganen in de overgangsfase met het oog op de invoering van het KCE?*

KCE in Oprichting

Inmiddels is de Stichting Kwaliteitscentrum Examinering beroepsopleidingen (KCE) opgericht. In het bestuur zijn vertegenwoordigd: Bve Raad, Colo en Paepon; de AOC Raad is agendalid. Het bestuur staat onder leiding van een onafhankelijk voorzitter, de heer W. Deetman. Het KCE heeft het 'Businessplan KCE' ontwikkeld en geeft nu vorm aan de implementatiefase, waarin landelijke standaarden voor de examenkwaliteit worden ontwikkeld en de werkwijze voor de KCE-bewaking van de examenkwaliteit wordt voorbereid.

Schooljaar 2003/2004

In de beleidsreactie op het Examenverslag 2002 heb ik aangekondigd dat ik voor het schooljaar 2003/2004 onderwijsinstellingen die dit wensen, wil toestaan de verplichting tot externe legitimering (= externe bewaking door een exameninstelling) in te vullen door een overeenkomst met het KCE te sluiten. Met deze constructie wordt de operationele start van het KCE mogelijk gemaakt vooruitlopend op het wetsvoorstel.

- b. *Zijn de regionale opleidingen centra en overige onderwijsinstellingen in deze overgangsfase vrij om de examens extern te legitimeren bij de bestaande organen of bij het KCE in oprichting?*

---

¹ In de beleidsreactie op het advies van de stuurgroep werd nog uitgegaan van 1 augustus 2003 als beoogde datum van inwerkingtreding.

Verplichting tot externe legitimering, in te vullen met nieuwe mogelijkheid waarvoor de keus bij de onderwijsinstelling ligt.

In de beleidsreactie op het Examenverslag 2002 heb ik aangegeven dat ik op korte termijn een brief aan de instellingen wil sturen: 'waarin ik zal melden dat ik de instellingen niet zal houden aan de op basis van de huidige wet geldende verplichting tot externe legitimering door een exameninstelling in geval de instelling tijdig een overeenkomst aangaat met het KCE over de externe bewaking door het KCE van de examens van met name genoemde opleidingen. De instelling kiest dus of zij gebruik wil maken van deze mogelijkheid tot KCE-bewaking. Voor opleidingen die niet door de instelling zijn ondergebracht in de overeenkomst met het KCE, blijft de verplichting tot externe legitimering door exameninstellingen geheel overeind. Ik zal als voorwaarde aan het gebruik van de beoogde mogelijkheid van KCE-bewaking verbinden dat de instelling de door het KCE gevraagde informatie levert ten behoeve van de externe bewaking van de examenkwaliteit. Het KCE voert deze bewaking uit op basis van landelijke standaarden en tegen een vooraf bepaalde prijs die het KCE heeft vastgesteld op basis van landelijke tarieven.'

c. *Wat is de wettelijke grondslag van deze legitimering?*

Beleidsmatige beweegredenen en formele basis.

De eerdere constatering van de inspectie van het onderwijs nopen naar mijn oordeel tot een extra inzet voor maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van de examens in het beroepsonderwijs. De oprichting van het KCE past in deze beleidsinzet. De constatering in het examenverslag 2002 bevestigen de urgentie van deze kwaliteitsverbetering. Dit wordt gedeeld door de onderwijsinstellingen, zoals blijkt uit hun verzoek te bevorderen dat het KCE al per 1 augustus 2003 kan starten met de externe bewaking van examens, vooruitlopend op de beoogde inwerkingtreding van de wetwijziging. De Bve Raad verwacht hiervan een belangrijke impuls voor de verbetering van de examenkwaliteit. Na een schriftelijke consultatieronde² en overleg met de inspectie is mij gebleken dat dit standpunt door vrijwel alle partijen wordt gedeeld. Zoals ik in mijn beleidsreactie op het examenverslag heb aangegeven bereiken mij inmiddels ook signalen dat een aantal exameninstellingen - anticiperend op de komst van het KCE - bezig is hun werkzaamheden op het terrein van de externe legitimering af te bouwen. Hierdoor dreigt er een gat te ontstaan in de externe kwaliteitsbewaking van examens.'

Bovendien biedt de mogelijkheid voor de operationele start van de KCE-bewaking zowel het KCE als de instellingen en de inspectie de gelegenheid om gefaseerd toe te groeien naar de beoogde nieuwe examensystematiek.

Een formele wettelijke basis voor de operationele start van de KCE-bewaking is er in het schooljaar 2003/2004 nog niet. Ik meen echter dat die operationele start uit beleidsmatige overwegingen wenselijk en verantwoord is. Met die operationele start wordt immers beoogd dat instellingen beter zorg dragen voor "voorzieningen die waarborgen dat de inhoud en het niveau van de examens tenminste zijn afgestemd op de eindtermen" (de wettelijke omschrijving van de externe legitimering), zij het in een andere vorm dan past binnen het huidige wettelijke regime

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

---

² Geconsulteerd zijn: Bve Raad, Paepon, AOC Raad, Colo, JOB, Excenter, Avex, KCE.

(drs. Annette D.S.M. Nijs, MBA)